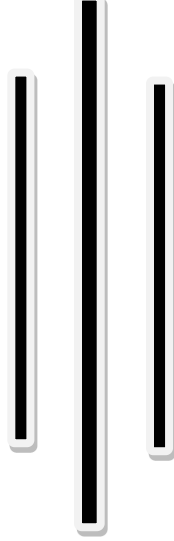

ईन्द्रावती राजपत्र

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन अनुदान कार्यविधि, २०७७

गाउँकार्यपालिका बैठकबाट पारित मिति: २०७७।७।२३

स्थानीय सरकार
ईन्द्रावती गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नवलपुर, सिन्धुपाल्चोक
बागमती प्रदेश, नेपाल

कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन अनुदान कार्यविधि, २०७७
गाउँपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७७।७।२३

ईन्द्रावती गाउँपालिका
कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन अनुदान कार्यविधि, २०७७
गाउँपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७७।७।२३

प्रस्तावना: स्थानीय तहमा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धनको लागि उपलब्ध गराइने अनुदानलाई व्यवस्थित, पारदर्शी, प्रभावकारी, दिगो तथा प्रतिफलमा आधारित बनाउन वाञ्छनीय भएकोले, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७६ को दफा १०२ को उपदफा (१) ईन्द्रावती गाउँपालिकाको कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन २०७४ को दफा ३६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी ईन्द्रावती गाउँपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम “ईन्द्रावती गाउँपालिका कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन अनुदान कार्यविधि २०७६” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि गाउँपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागू हुनेछ ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

- (क) “अनुदान” भन्नाले गाउँपालिकाबाट विनियोजित बजेट अनुसारको स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम कृषि, पशु तथा उद्योग व्यवसाय उत्पादन, प्रशोधन, मुल्य अभिवृद्धि, बजारीकरण, विविधिकरण वा कृषिको आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरणका लागि कृषकलाई प्रदान गरिने नगद अनुदान सहूलियत सम्भन्नु पर्छ । साभेदार निकायबाट हुने कृषि सहूलियतलाई पनि बुझाउनेछ ।
- (ख) “अनुदानग्राही” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम छनौट भएका कृषि, पशु उद्यमी, कृषक समुह, कृषि सहकारी, कृषि विकाससँग सम्बन्धित समिति र कृषि व्यवसायी सम्भन्नु पर्छ ।
- (ग) “कृषि व्यवसाय” भन्नाले कृषि, पशुपन्छी, मत्स्य, खाद्यजन्य लगायत उत्पादनलाई व्यवसायीकरण, बजारीकरण, मुल्य अभिवृद्धि एवं औद्योगिकरण गर्नेलाई समेत बुझिन्छ ।
- (घ) “कार्यक्रम” भन्नाले गाउँपालिका वा साभेदार निकाय वा अन्तर्गतका निकायबाट सञ्चालन हुने अनुदान प्रवाह सम्बन्धि कार्यक्रम सम्भन्नु पर्छ ।
- (ङ) “कार्यालय” भन्नाले गाउँपालिकाबाट स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम बजेट खर्च गर्न अख्तियारी प्राप्त निकाय सम्भन्नु पर्छ ।
- (च) “बैङ्क” भन्नाले गाउँपालिकाबाट तोकिएको बैङ्क सम्भन्नु पर्छ ।
- (छ) “छनौट समिति” भन्नाले दफा १८ बमोजिमको छनौट समिति सम्भन्नु पर्छ ।

३. **अनुदान उपलब्ध गराउन सक्ने:** ऐन को दफा ८ गाउँपालिकाले वार्षिक बजेट तथा स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

४. **अनुदानको सूचना र अनुदानग्राहीको छनौट:** (१) अनुदान सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न यस कार्यालयले वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार सार्वजनिक रूपमा अधिकतम कृषकहरुसम्म सूचनाको पहुँच पुग्ने गरी आवेदन मागको लागि कम्तीमा १५ दिनको सूचना प्रकाशन प्रसारण गर्नु पर्नेछ । उक्त आवेदन सम्बन्धी सूचनाको आब्हान गाउँपालिकाले तोकेको समय सीमा भित्रमा गरिसक्नु पर्नेछ । तर आ.व. २०७७/०७८ को हकमा पुष मसान्तभित्र गरिसक्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त आवेदन छानविन गरी छनौटको लागि सम्बन्धित कार्यालयले छनौट समितिमा पठाउनु पर्नेछ । छनौट समिति यस कार्यविधिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(२) उपदफा (२) बमोजिम छनौट समितिले गरेको निर्णय अनुसार कार्यालय प्रमुखले कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्नेछ ।

५. **अनुदान रकमको सीमा:** (१) गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराइने अनुदान रकम कुल लागतको पचहत्तर प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।

(२) परियोजना लागत साना परियोजनाहरुमा समेत अनुदानको सिमा पचहत्तर प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन । त्यस्ता अनुदानग्राहीहरु बैंक मार्फत कारोबार गर्न बाध्य हुने छैन ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका कार्यक्रम तथा कृयाकलापको हकमा यो कार्यविधि लागु हुने छैन :-

(क) प्राकृतिक विपद वा प्रचलित कानूनमा तोकिएको लक्षित समुहका लागि गाउँपालिका आफैले वा गैर सरकारी संघ संस्थाको साभेदारीमा सञ्चालन हुने कार्यक्रममा ।

(४) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो कार्यविधि लागु हुनु अघि अनुदानग्राहीसँग सम्झौता भई कार्यान्वयनमा रहेको परियोजनाको हकमा त्यस्तो सम्झौता बमोजिम नै अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

६. **अनुदान रकमको निर्धारण:** कार्यालयले छनौट समितिको सिफारिसमा अनुदानग्राहीलाई उपलब्ध गराउने अनुदान रकम स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार निर्धारण गर्नेछ ।

७. **अनुदानग्राही सम्झौता गर्नु पर्ने:** (१) एनेको दफा (२८) बमोजिम दर्ता भएको कृषि व्यवसायिक संघ, सस्था सहकारी, फर्महरु कृषि अनुदान तथा व्याज अनुदानको लाभग्राहीको रूपमा रहनेछ । कार्यालयले अनुदानग्राहीको छनौट र अनुदान रकमको निर्धारण भए पश्चात अनुदानग्राहीसँग सम्झौता गर्नेछ र सोको जानकारी सम्बन्धित बैंकलाई समेत दिनु पर्नेछ । उपदफा (१) बमोजिमका व्यवसायीहरुबाट व्यवसायको क्षेत्र लगानी वापरको आधारमा अनुदान रकम र अनुदानग्राहीको प्राथमिकता निर्धारण गरीनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कार्यालयले अनुदानग्राहीसँग सम्झौता गर्दा अनुदानग्राहीले आफ्नो तर्फबाट लगानी गर्न प्रस्तावित रकम लगानी गर्न प्रस्तावित रकम नगर्दा वा ऋण लिई लगानी गर्ने भए ऋण स्वीकृत भएको वा हुने निश्चित भएको बैंकको प्रतिबद्धतापत्र र यस कार्यविधि बमोजिम कार्य सम्पादन गर्न मञ्जुरी भएको बैंकको पत्र समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको सम्झौतामा अनुदानग्राहीले कार्य शुरु गर्नु पर्ने समय, कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने समय, अनुदान भुक्तानी हुने बैंकको शाखा कार्यालय, आवधिक रूपमा कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने विषय र सो बमोजिम अनुदान उपलब्ध गराइने समय तालिका अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

८. **अनुदान भुक्तानी बैंकमार्फत हुने:** (१) गाउँपालिकाले छनौट गरेको बैंकसँग सम्झौता गरी यस कार्यविधि बमोजिमको अनुदान रकम अनुदानग्राहीलाई उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था मिलाउनेछ । दफा १८ को समिति निर्धारण गरिए बमोजिम निश्चित रकम सम्म सोभै भुक्तानी गर्न सकिनेछ ।

(२) कार्यालयले छनौट गरेको अनुदानग्राहीले बैंक मार्फत अनुदान प्राप्तको लागि आफूलाई पायक पर्ने बैंकमा खाता खोल्नु पर्नेछ ।

(३) अनुदानग्राहीको खाता रहेको बैंकमा अनुदान रकम जम्मा गरिनेछ ।

९. **बैंकमार्फत अनुदान भुक्तानी प्रक्रिया:** (१) बैंक मार्फत अनुदानग्राहीलाई देहाय बमोजिमको अनुदान भुक्तानी गर्नेछ ।

(क) अनुदानग्राहीको प्रतिवेदनको आधारमा लगानी अनुपात बमोजिमको अनुदान,

(२) उपदफा (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो कार्यविधि लागू हुनु अघि सम्झौता भइसकेको परियोजनाको हकमा सोही बमोजिम हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि अनुदानग्राहीले चाहेमा शत प्रतिशत कार्य सम्पन्न गरेपश्चात अनुदानको एकमुष्ट रकम भुक्तानी गर्न बाधा पर्ने छैन ।

१०. **बीमा गर्नुपर्ने:** यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्ने अनुदानग्राहीले अनुदान प्राप्त गरेको कृषि व्यवसायको बीमा गर्नु पर्नेछ ।

११. **विवरण प्रकाशन गर्नु पर्ने:** अनुदानग्राहीलाई अनुदान उपलब्ध गराउने अनुदाग्राहीसँग भएको सम्झौताको विवरण कार्यालयको वेबसाइटमा नियमित रूपमा अद्यावधिक गरी प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

१२. **असुल उपर गर्नु पर्ने:** कार्यालयले यस कार्यविधि बमोजिम प्रवाह भएको अनुदान रकमको हिनामिना भएमा सम्बन्धित पक्षबाट सरकारी बाँकी सरह प्रचलित कानून बमोजिम असुल उपर गर्नेछ ।

१३. **संघीय सरकार वा प्रदेश सरकारबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रम:** संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट सशर्त अनुदान प्राप्त गरी मन्त्रालय र मातहतका निकायबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु संघीय सरकारबाट स्वीकृत कार्यविधि अनुसार नै सञ्चालन हुनेछन् ।

१४. **सम्झौता बमोजिम सञ्चालन हुने:** यस कार्यविधिमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि साभेदार निकायको सहयोगमा सञ्चालित कार्यक्रम वा आयोजनाका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा सम्झौता वा आयोजना कार्यान्वयन दस्तावेज बमोजिम सञ्चालन गरिनेछ ।

१५. **अनुदानग्राहीले कृषि कर्जा प्राप्त गर्न सक्ने:** अनुदानग्राहीले चाहेमा आफूले स्वःलगानी गर्नु पर्ने रकम अनुदानको स्वीकृती हुनुपूर्व बैंकको प्रचलित नियम बमोजिम कृषि कर्जा प्राप्तको सुनिश्चितता गर्न सक्नेछन् ।

१६. **व्याजमा अनुदान:** (१) गाउँपालिका भित्र व्यवसायिक रूपमा कृषि, पशु जन्य उत्पादन तथा सोही क्षेत्रमा मुल्य अभिवृद्धि हुने गरी उद्यमशिलता विकासका लागि प्रति व्यवसायीको रु. १५ लाख सम्मको कर्जामा लाग्ने व्याजमा गाउँपालिकाले ५०% अनुदान व्यहोर्ने छ ।

क) कृषि व्यवसाय उपलब्ध गराइने सुलभ व्यजदरको लागि गाउँपालिका कार्यक्षेत्र भएका बैंकहरूसँग कर्जाको दररेट माग गरिने छ ।

- (२) ब्याज अनुदान उपलब्ध गराउदा व्यवसायको उद्देश्य लागत स्पष्ट खुल्ने गरी कृषि क्षेत्रमा प्रचलित दरको लाग्ने ब्याजदरबाट हुन आउने बैंकले १ आर्थिक वर्षको लागि निर्धारण गरेको ब्याजको ५०% हुनेछ ।
- (३) व्यवसायी उद्यमीलाई १५ लाख भन्दा माथि व्यवसायमा लगानी गर्न बाधा पर्ने छैन । ब्याज अनुदानको लागि अधिकतम १५ लाख सम्मको गणना गरिनेछ ।
- (४) अनुसूची १ बमोजिम व्यवसायिक कृषाकलाप सञ्चालन गर्न व्याजमा तोकिएको अनुदान दिन सकिनेछ ।
- (५) ब्याजमा अनुदान दिइने कृषि प्रवर्द्धन व्यवसायको ऐनको दफा (३३) बमोजिम बिमा गरिएको हुनेछ ।

१७. कृषिमा यान्त्रिकरणमा अनुदान: (१) गाउँपालिकामा दर्ता भएका कृषि व्यवसायी, फर्म, सहकारी समुहबाट माग भए बमोजिम गाउँपालिका तथा अन्य साभेदार निकायको लागत सहभागितामा मिनि टिलर, ट्रयाक्टर, आधुनिक कृषि यान्त्रिकरण उपकरण तथा औजारहरुमा अधिकतम ७५% सम्म लागत सहभागिता ब्यहोर्न सकिने छ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम बाँकी २५% व्यवसायीको लागत अग्रिम रुपमा गाउँपालिकाको सम्बन्धित कोष खातामा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।
- (३) उल्लेखित अनुदान कार्यक्रम गाउँपालिकाको स्वीकृत बजेट तथा साभेदार निकायको समन्वयमा लागत सीमा भित्र रही सूचना, निवेदन संकलन तथा छनौट प्रक्रिया पुरा गरी संचालन गरिनेछ ।

१८. समूहमा यूवा लक्षित कृषि व्यवसायीकरणमा अनुदान: (१) गाउँपालिका भित्र दर्ता भएका कृषि समूह व्यवसायी फर्म सहकारी बाट माग भएबमोजिम अधिकतम रु ५ लाख लागको व्यवसायको ५० % सम्म गाउँपालिका बाट अनुदान व्यहोर्ने सकिनेछ ।

- (२) उपदफा १ बमोजिम बाकी ५०% वा सो भन्दा बढी लागत उल्लेखित समूह, व्यवसायी, फर्म सहकारी बाट व्यहोर्ने सुनिश्चितता भएको हुनपर्ने ।
- (३) उल्लेखित अनुदान कार्यक्रम गाउँपालिकाको स्वीकृत बजेट तथा साभेदार निकायको समन्वयमा लागत सीमा भित्र रही सूचना, निवेदन संकलन तथा छनौट प्रक्रिया पुरा गरी संचालन गरिनेछ ।
- (४) कार्यसम्पादन प्रतिवेदन पश्चात अनुदान रकम सम्बन्धित व्यवसायी लाई बैंक मार्फत उपलब्ध गराइनेछ ।

१९. गाउँपालिका स्तरमा अनुदानग्राही छनौट समिति: (१) गाउँपालिका स्तरमा अनुदानग्राहीको छनौट गर्न देहाय बमोजिमको छनौट समितिको गठन गरिनेछ ।

(क) उपाध्यक्ष	-संयोजक
(ख) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	-सदस्य

(ग) विषयगत समिति संयोजक

-सदस्य

(घ) सम्बन्धित शाखाको प्रमुख

-सदस्य सचिव

(२) छनौट समितिले आवश्यकता अनुसार बढीमा २ जना विज्ञ सदस्य समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्नु पर्नेछ ।

(३) छनौट समितिले अनुसूची ४ को ढाँचाँमा मुल्याङ्कनको आधार निर्माण गरी मुल्याङ्कन गर्नेछ ।

(४) लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा कार्यक्रम सहभागीहरूलाई तालिम, प्रशिक्षण सचेतनामुलक कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात सम्बन्धित वडा समिति वा दफा १८ को छनौट समितिको सिफारिसमा दफा १७ बमोजिम अनुदान सामाग्री लक्षित बर्गलाई उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

२०. **पशु विमा कार्यक्रम :** (१) दिगो कृषि विकासको सुनिश्चितता गर्ने गाउँपालिका अन्तर्गतका साना तथा ठूला पशुहरूको लगत लिई विमा गर्ने प्रोत्साहित गरिनेछ ।

(२) नेपाल सरकारको विमा ऐन २०४९ बमोजिम कारोवार गर्ने ईजाजत प्राप्त संस्था मार्फत व्यवसायीले गर्ने पशुधनको विमाको २५% विमाशुल्कको हुन आउने रकमको ५०% सम्म लागत गाउँपालिकाले अनुदानको रूपमा व्यहोर्ने छ ।

(३) गाउँपालिका भित्र पशुधन विमा गर्न ईच्छुक विमा संस्थाहरु सँग प्रस्ताव माग गरी अनुकूलन सेवा प्रदायक संग सम्झौता गरी पशुधन विमा सन्चालन गरिनेछ ।

(४) विमा समितिले विमाशुल्क अनुदानको व्यवस्थापकीय हुन आउने कृषकले तिर्ने विमा शुल्क २५ प्रतिशतको हुन आउने रकमको बाकी ५०% रकम सम्बन्धित कृषक व्यवसायीले नै व्यहोर्नु पर्नेछ ।

२१. **अनुगमन तथा मुल्याङ्कन:** यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालित कार्यक्रमको दफा १८ बमोजिमको समितिबाट नै अनुगमन तथा मुल्याङ्कन आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाबाट हुनेछ ।

२२. **प्रतिवेदन:** (१) सम्पादन गरेका कार्यको कृषि तथा पशु इकाईबाट प्रगति प्रतिवेदन अनुसूची-२ र ३ बमोजिमको ढाँचामा तयार गर्नु पर्नेछ ।

२३. **विवरण प्रकाशन गर्नु पर्ने:** कार्यालयले अनुदानग्राहीको नाम सहितको विवरण आफ्नो वबसाइट मार्फत प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

२४. **गुनासो व्यवस्थापन:** (१) अनुदानग्राहीले अनुदान प्राप्तिका सम्बन्धमा कुनै गुनासो भएमा अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धित कार्यालय प्रमुख समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अनुदानग्राहीबाट कुनै गुनासो प्राप्त भएमा सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखले त्यस्तो गुनासो प्राप्त भएको मितिले १५ दिनभित्र निरूपण गर्नु पर्नेछ ।

२५. लागत सहभागिता अनुदान: यस गाउँपालिकाले संघ, प्रदेश तथा साभेदार निकाय सँग साभेदारीमा कोल्ड स्टोर, बहुउद्देशशीय भवन, हाट बजार, कृषि संकलन केन्द्र आदि निर्माण सञ्चालन र व्यवस्थापनमा लागत साभेदारी जनाउन सक्नेछ ।
२६. सेवाग्राहीलाई दिइने सहूलियत उल्लेख गर्नु पर्ने: यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गरी सेवा प्रवाह गर्ने अनुदानग्राहीले सम्बन्धित सेवामा सेवाग्राहीलाई सहूलियत दरमा सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था सम्भौताका शर्तमा नै उल्लेख गरी लागू गर्नु पर्नेछ ।
२७. दोहोरो सुविधा लिन नपाउने: अनुदानग्राहीले एकै प्रकृतिको कामको लागि एक भन्दा बढी निकायबाट अनुदान प्राप्त गर्न सक्ने छैन । एकै प्रकृतिको कामको लागि एक भन्दा बढी निकायबाट अनुदान प्राप्त गरेको देखिएमा ३ वर्ष सम्म उही प्रकृतिका र अन्य अनुदान समेत प्रदान गरिने छैन ।
२८. अनुदानग्राही जिम्मेवार हुने: (१) कुनै विशेष कारणवश वा काबू बाहिरको परिस्थिति परी सम्भौता अनुरूप तोकिएको समयसिमा भित्र कार्य सम्पन्न हुन नसकी अनुदान रद्द भएमा वा अनुदानको रकम पूरा भुक्तानी नभएमा अनुदानग्राही स्वयं जिम्मेवार हुनेछ ।
- (२) अनुदानबाट प्राप्त कृषि यान्त्रीकरण सामाग्री बस्तुभाउको अनुदान प्रापकले संरक्षण गर्नुपर्नेछ । सामुहिक उपयोग हुन सक्ने सामाग्री तथा बस्तुभाउको यथोचित संरक्षण, सुरक्षा हुन नसकि हानी भएको लागेमा अनुदानको लागत रकम अनुदानग्राहीबाट असुल उपर गर्न बाधा पर्ने छैन ।
२९. अनुदान प्राप्त गर्ने परियोजना/कार्यक्रम रद्द गर्न सक्ने वा सम्भौता रद्द गर्ने: कुनै कारणवश प्रचलित ऐन कानून विरुद्ध भएमा वा सम्भौता बमोजिम कार्यान्वयन नभएमा वा कारणवश कार्यालयले कार्यक्रम अगाडी बढाउन उपयुक्त नदेखेमा पूर्व जानकारी दिई सम्भौता रद्द गर्ने वा अनुदानको रकम पूरा भुक्तानी नदिन सक्ने सम्मको कारबाही हुनेछ ।
३०. अनुदान कार्यक्रमको सूची सार्वजनिक सम्बन्धी: वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार सञ्चालन गर्ने अनुदानका कार्यक्रमको सूची अनुसूची-१ बमोजिम गाउँपालिकाले सार्वजनिक गर्नुपर्ने छ ।
३१. खारेजी वा संशोधन: यो कार्यविधि स्वीकृत गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसार खारेजी वा संशोधन हुनेछ ।
३२. विविध: यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका कुराहरुको हकमा प्रचलित कानून अनुसार हुनेछ ।

अनुसूची-१

(दफा २ को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित)

अनुदान रकम उपलब्ध हुने कार्यक्रमहरू

क्र.सं.	कार्यक्रम
१	कृषि पर्यटन प्रवर्धन कार्यक्रम
२	प्रोटेक्टेड हर्टिकल्चर प्रवर्धन तथा प्रविधि विस्तार कार्यक्रम
३	चियाखेती प्रवर्धन तथा आधुनिकिकरण कार्यक्रम
४	शित भण्डार घर निर्माण कार्यक्रम
५	एग्रीमार्ट स्थापना कार्यक्रम
६	एक हेक्टर भन्दा बढि क्षेत्रफलमा किवीफल खेति विस्तारका लागि प्रस्तावनामा आधारित अनुदान कार्यक्रम
७	वगर खेति कार्यक्रम
८	स्क्रिन हाउस निर्माण कार्यक्रम
९	सुन्तलाजात वगैँचा व्यवस्थापन एवं सुदृसढकरण कार्यक्रम
१०	व्यवसायिक फलफुल वगैँचा स्थापना सहयोग कार्यक्रम
११	नमूना कृषि फार्म स्थापना तथा संचालन कार्यक्रम
१२	आलु भण्डारको लागी रष्टिक स्टोर निर्माण कार्यक्रम
१३	खेर गएका सार्वजनिक जग्गामा फलफुल खेती प्रवर्धन कार्यक्रम
१४	कागती खेती प्रवर्धन कार्यक्रम
१५	किवी खेती प्रवर्धन कार्यक्रम
१६	कफि खेती विस्तार कार्यक्रम
१७	व्यवसायिक बीज वृद्धि प्रवर्धन तथा बीउ विजन खात्मनिर्भर कार्यक्रम
१८	सामुदायिक कृषि यान्त्रिकरण सेवा केन्द्र स्थापना तथा सञ्चालन कार्यक्रम
१९	कृषि बजार तथा संकलन केन्द्र निर्माण कार्यक्रम
२०	नगद प्रोत्साहनमा आधारित हिउँदे मकै खेती क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम
२१	सघन बाली बिकास कार्यक्रम
२२	उन्नत बीउ बीजन तथा उत्पादन सामग्रिमा सहयोग कार्यक्रम
२३	चैते धान विशेष सहयोग कार्यक्रम
२४	कमर्सियल एग्रीकल्चर एलायन्स (सि.ए.ए.) मार्फत संचालन हुने व्यवसायिक कृषि विकास कार्यक्रम
२५	स्रोत केन्द्र (च्याउ र मौरी) विकास कार्यक्रम
२६	चक्लाबन्दि खेती प्रवर्धन कार्यक्रम
२७	अभियानमुखी अदुवा उत्पादन प्रवर्धन कार्यक्रम
२८	परिक्षण मिनिल्याव स्थापना तथा सुदृढिकरण कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रम
२९	अलैंचि खेती कार्यक्रम
३०	कृषि यान्त्रिकरण अनुदान परिचालन कार्यक्रम
३१	बंगुर तथा बाखाको दाना उद्योग स्थापना कार्यक्रम
३२	मिल्किङ्ग मेसिन वितरण कार्यक्रम
३३	खसिबोका संकलन केन्द्र निर्माण/सुधार कार्यक्रम
३४	मिटमार्ट स्थापना कार्यक्रम
३५	मासु चिस्यान घर स्थापना कार्यक्रम
३६	पशुजन्य पदार्थ उत्पादन, विविधिकरण र बजारिकरण कार्यक्रम
३७	पशु बधशाला निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम
३८	पशु बधस्थल निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम
३९	साईलेज प्रविधिमा अनुदान सहयोग कार्यक्रम
४०	साना डेरी प्रशोधन केन्द्र स्थापना कार्यक्रम
४१	पशुपन्छि तथा पशुपन्छि जन्य पदार्थ ढुवानी साधन खरिद कार्यक्रम
४२	मत्स्य ट्याचरी निर्माण एवं व्यवस्थापन कार्यक्रम
४३	नर्सरी पोखरी निर्माण कार्यक्रम
४४	मत्स्य उत्पादन कार्यक्रम
४५	मत्स्य यान्त्रिकरण कार्यक्रम
४६	पशु हाटबजार निर्माण /सुधार कार्यक्रम
४७	बाखा श्रोत केन्द्र स्थापना कार्यक्रम
४८	मिल्क एनालाईजर वितरण कार्यक्रम
४९	व्यवसायिक बंगुर फार्म खोर निर्माण /सुधार जैविक सुरक्षा कार्यक्रम
५०	व्यवसायिक गाईभैसी फार्महरुलाई गोठ निर्माण / सुदृढिकरण तथा जैविक सुरक्षा कार्यक्रम
५१	व्यवसायिक बाखा फार्महरुलाई खोर निर्माण /सुधार जैविक सुरक्षा कार्यक्रम
५२	अण्डा गत्पादन गर्ने व्यवसायिक कुखुरा फर्महरुलाई खोर निर्माण /सुधार जैविक सुरक्षा कार्यक्रम
५३	मोटर सहितको च्याफटर मेसिन वितरण
५४	मासु पसल निर्माण/सुधार
५५	डेरी पसल निर्माण/सुधार
५६	व्यवसायिक बाखा फार्महरुलाई डिपिङ्ग ट्याङ्क निर्माण कार्यक्रम
५७	सामुदायिक वन तथा खेर गएको जग्गामा घाँसखेती विकास कार्यक्रम
५८	उन्नत घाँस खेतीको आधारमा अनुदान कार्यक्रम
५९	साईलेज हाँस प्रयोजनको लागी मकै घाँस खेतिमा अनुदान कार्यक्रम
६०	व्यवसायिक बंगुर प्रवर्धन प्रादेशिक अभियान कार्यक्रम

क्र.सं.	कार्यक्रम
६१	हुलाकी मार्ग लक्षित दुग्ध उत्पादन तथा बाजारिकरण प्रबर्धन कार्यक्रम
६२	मासु बजार व्यवस्थापन कार्यक्रम
६३	मिल्किङ्ग पार्लर स्थापना तथा संचालन कार्यक्रम
६४	टि.एम.आर. मेसिन अनुदान वितरण कार्यक्रम
६५	गाई/भैसी श्रोत केन्द्र विकास कार्यक्रम
६६	चिलिङ्ग भ्याट स्थापना कार्यक्रम
६७	ग्रामिण कुखुराको ह्याचरी स्थापना कार्यक्रम
६८	अण्डामा आत्मनिर्भर तथा पारिवारिक स्तरमा पोषण सुरक्षाको लागी ग्रामिण कुखुरा प्रबर्धन कार्यक्रम
६९	उच्च पहाडी क्षेत्र पशु विकास कार्यक्रम
७०	मकै उत्पादकत्व अभिवृद्धि कार्यक्रम
७१	रैथाने बाली उत्पादन प्रबर्धन कार्यक्रम
७२	विश्वविद्यालय, अध्ययन संस्थान र कलेजहरुको समन्वयमा कृषि प्रसार कार्यक्रम
७३	बीउ उत्पादन, प्रशोधन तथा भण्डारण सहयोग
७४	हुलाकी राजमार्ग तथा मुख्य राजमार्ग लक्षित ताजा तरकारी उत्पादन कार्यक्रम
७५	युवा लक्षित कृषि विकास कार्यक्रम
७६	प्राङ्गारिक मल उत्पादन सहयोग कार्यक्रम भर्मिकम्पोष्ट
७७	प्राङ्गारिक कृषि प्रबर्धन अभियान कार्यक्रम
७८	महिला, दलित, विपन्न तथा पिछडिएको समुदाय लक्षित कार्यक्रम
७९	नमुना व्यवसायिक पशुपालन फर्म कार्यक्रम
८०	हुलाकी मार्ग लक्षित बाखा पालन कार्यक्रम
८१	युवा लक्षित पशुविकास कार्यक्रम
८२	साभेदारिमा कृषि तथा पशुपन्छि पुर्वाधार विकास कार्यक्रम
८३	सक्रिय कृषि/पशु सहकारी संस्था समिति र अन्य संस्थाहरु संग सहकार्यमा व्यवसायिक पशुपालन
८४	बाखाको बृहत्तर पकेट कार्यक्रम
८५	कार्यपालिका बाट निर्णय भए बमोजिम कृषि व्यवसाय प्रबर्धन कार्यक्रम
८६	स्थानीय प्रजातिका पन्छी पालन कार्यक्रम
८७	गाई, भैसी, बाखा पालन आदि कार्यक्रम
८८	घरेलु उद्यम व्यवसाय गलैचा, आतेऔजार, ढाका, मूल्य अभिविद्धि सम्बन्धी उद्योग

अनुसुची-२

(दफा २२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मासिक प्रगती प्रतिवेदनको ढाँचा

आर्थिक वर्ष :

महिना :

क्र.सं.	बजेट उपशिर्षक नम्बर	कार्यक्रम	वडा	कार्यालयबाट निकास रकम रु.		अनुदानग्राहिलाई भुक्तान भएको रकम रु.		कैफियत
				यस महिनाको	हालसम्मको	यस महिनाका	हालसम्मको	

अनुसुची-३

(दफा २२ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

कार्यालयले पेश गर्ने चौमासिक तथा वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन ढाँचा

आर्थिक वर्ष :

क्र.सं.	बजेट उपशिर्षक नम्बर	कार्यक्रम	वडा	अनुदानग्राहिको नाम	अनुदानग्राहिको फर्म वा कम्पनिको नाम	कार्यालयबाट जम्मा भएको अग्रिम निकासा रकम रु.	अनुदानग्राहि लाई भुक्तान भएको रकम रु.	फिर्ता दाखिला भएको अनुदान रकम रु.	कैफियत

अनुसूची-४

(दफा २९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

कार्यक्रमको नाम : कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम

आवश्यक योग्यता

- (क) आवेदक कानून बमोजिम दर्ता भई स्थायी लेखा नम्बर लिएको हुनुपर्ने छ ।
- (ख) निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित कृषि पर्यटन केन्द्रले आवेदन दिदा निजको नेतृत्वमा कम्तिमा १० घरधुरी लाई पनि अनिवार्य समेटेर प्रस्ताव तयार गर्नुपर्ने छ ।
- (ग) होमस्टे सञ्चालन समिति/व्यवस्थापन समितिहरू वा कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन समिति/व्यवस्थापन समिति वा कृषि पर्यटन केन्द्र यो कार्यक्रम कार्यान्वयन हुने क्षेत्रमा कानूनत दर्ता भई कार्यरत नरहेको अवस्थामा सूचना प्रवाह अनुसार पनी दर्ता गरी आवेदन दिन सक्नेछन ।
- (घ) आवेदकले लेखापरिक्षण कर चुक्ता एवं नविकरण पुरा नियमित गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (ङ) होमस्टे सञ्चालन समिति/व्यवस्थापन समितिहरू वा कृषि पर्यटन प्रवर्द्धन समिति/व्यवस्थापन समिति वा कृषि पर्यटन केन्द्रले कृषि पर्यटन प्रवर्द्धनका लागी उक्त क्षेत्रमा सचिवालयको रुपमा व्यवस्थापकिय युनिटका रुपमा पनी कार्य गर्नु पर्ने छ भने आवद्ध घरधुरिहरूमा व्यवस्थित कृषि पर्यटन प्रवर्द्धनका लागी तिनको परिचालन नियमन अनुगमन तथा समन्वयन गर्नुपर्ने छ ।
- (च) आवेदकले निवेदनका साथ आफ्नो निर्माण कार्यको प्राविधिक स्टिमेट, ले आउट पेश गर्नुपर्ने छ ।
- (ज) बैंकको कर्जा स्विकृती भएको प्रमाण प्रतिलिपी ।

स्थलगत प्रमाणिकरण मूल्याङ्कन फारम

क्र.स.	मूल्याङ्कनका सूचकहरू	अङ्कभार	प्राप्ताङ्क
१	भौतिक क्षमता	३०	
१.१	आवेदकको पृष्ठभूमि र प्रस्तावित कार्यक्रम बिच तालमेल भए/नभएको	६	
१.२	भविष्यमा कार्यक्रम विस्तारका लागि संभावना छ/छैन	६	
१.३	व्यवसाय अनुसार पूर्वाधारहरूको व्यवस्था (जग्गा तथा भवन आदि)	६	
१.४	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा स्थानीय बाली उत्पादन भए/नभएको	६	
१.५	भौतिक उपयुक्तता	६	
२	प्राविधिक क्षमता	१०	
२.१	प्रस्तावित कार्यक्रमसंग मेल खाने कृयाकलापमा हाल संलग्नता छ/छैन	५	
२.२	आवेदक सम्बन्धित विषयको तालिम/कामको अनुभव प्राप्त छ/छैन	५	
३	पर्यटक आउने सम्भावना भए/नभएको	५	
४	वित्तीय क्षमता	३०	
४.१	(मौजुदा पुँजी, लक्षित वर्गबाट हुने लगानी सहभागिता, प्रस्तावकको अन्य निकायबाट जुटाउन सक्ने लगानी आदि)	२०	
४.२	प्रस्तावकले लागत साभेदारीको प्रतिवद्धता अनुसारको संभाव्यता	१०	

श्री प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यू,
ईन्द्रावती गाउँपालिका,
नवलपुर, सिन्धुपालचोक ।
मार्फत
श्री कृषि विकास अधिकृत ज्यू,
कृषि विकास शाखा,
नवलपुर, सिन्धुपालचोक ।

विषय: कृषि व्यवसायको व्याजमा अनुदान सम्बन्धमा ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा यस कार्यालयबाट मिति २०७७ । गते प्रकाशित सूचना बमोजिम यस कृषि फर्म/कृषक समुह/कृषि सहकारी/कृषक उद्यमी/कृषि जल उपभोक्ता समितिलेकार्यक्रम अन्तर्गत तपसिलमा उल्लेखित बमोजिम कृषि उत्पादन सामग्री (बिउ, प्रांगारिक मल, कृषि मेशिनरी यन्त्र तथा उपकरण आदी) मागको लागि यो निवेदन पेश गरेको छु ।

सि.न.	व्यवसायको नाम	अधिकतम पुजि	स्वीकृत ऋण	वार्षिक व्याजदर	कुल व्याजदर वार्षिक	कैफियत

संलग्न कागजातहरू:

१. कृषि फर्म/कृषक समुह/कृषि सहकारी/कृषक उद्यमी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
२. कर चुक्ता/तथा गत आ.व.को अडिट रिपोर्टको प्रतिलिपि
३. संस्थाको निर्णय प्रतिलिपि
४. वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र
५. धनी पुर्जाको प्रतिलिपि
६. नागरिकताको प्रतिलिपि
७. कृषक सदस्यहरूको विवरण फारम
८. बैकबाट स्वीकृत कृषि ऋणको कागजात
९. बैकबाट निर्धारित व्याजदरको कागजात

निवेदक

दस्तखत:

नाम:

पद:

सम्पर्क नं.:

संस्थाको नाम:

ठेगाना:

संस्थाको छाप:

श्री प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यू,
ईन्द्रावती गाउँपालिका,
नवलपुर, सिन्धुपालचोक ।
मार्फत
श्री कृषि विकास अधिकृत ज्यू,
कृषि विकास शाखा,
नवलपुर, सिन्धुपालचोक ।

विषय: कृषि अनुदान कार्यक्रम सम्बन्धमा ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा यस कार्यालयबाट मिति २०७७ । गते प्रकाशित सूचना बमोजिम यस कृषि फर्म/कृषक समुह/कृषि सहकारी/कृषक उद्यमी/कृषि जल उपभोक्ता समितिलेकार्यक्रम अन्तर्गत तपसिलमा उल्लेखित बमोजिम कृषि उत्पादन सामग्री (बिउ, प्रांगारिक मल, कृषि मेशिनरी यन्त्र तथा उपकरण आदी) मागको लागि यो निवेदन पेश गरेको छु ।

सि.न.	कार्यक्रमको नाम	माग गरेको कृषि सामग्रीको नाम	सामग्रीको परिणाम	सामग्रीको स्पेसिफिकेसन	कैफियत

संलग्न कागजातहरू:

१. कृषि फर्म/कृषक समुह/कृषि सहकारी/कृषक उद्यमी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
२. कर चुक्ता/तथा गत आ.व.को अडिट रिपोर्टको प्रतिलिपि
३. संस्थाको निर्णय प्रतिलिपि
४. वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र
५. धनी पुर्जाको प्रतिलिपि
६. नागरिकताको प्रतिलिपि
७. कृषक सदस्यहरूको विवरण फारम

निवेदक

दस्तखत:

नाम:

पद:

सम्पर्क नं.:

संस्थाको नाम:

ठेगाना:

संस्थाको छाप:

मागमा आधारित आयआर्जनको लागि कृषि उत्पादन सामाग्री औजार उपकरण वितरण कार्यक्रम
अनुदानको लागि कार्ययोजना

क) व्यक्तिगत/कृषि फर्मको प्रयोजनको लागि

१. कृषक/उद्यमीको नाम, थर: नागरिकता प्र.प.नं:
.....

जारी जिल्ला: जारी मिति:

२. स्थायी ठेगाना :

जिल्ला: गा.पा./न.पा..... वडा नं.:

टोल:.....

३. सम्पर्क: क) मोवाइल नं.: फोन नं.:

४. प्राप्त गर्न चाहने कृषि उत्पादन सामाग्रीहरुको विवरण:

सि.न.	कृषि सामाग्रीको नाम	मोडेल/साइज/नाम	परिमाण	दररेट (रु)	जम्मा रकम (रु)	अनुदान रकम

८. संस्थाले गर्न चाहेको कृषाकलापहरुको विवरण:

सि.न.	क्रियाकलापको विवरण	संस्थाको लक्ष्य				कै.
		इकाई	परिमाण	दररेट (रु)	जम्मा रकम (रु)	

कृषि फर्म/संस्थाको नाम: ठेगाना:.....

यस कृषि फर्मलाई माथी उल्लेखित विवरण अनुसारको कृषि उत्पादन सामाग्री व्यवसायिक खेती गर्न आवश्यक परेकोले तहाँ कार्यालयबाट व्यवस्था भए बमोजिमको अनुदानमा उपलब्ध गराई दिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

निवेदकको नाम, थर:

सहि:

मिति:

सम्पर्क नं :

मागमा आधारित आयआर्जनको लागि कृषि उत्पादन सामाग्री औजार उपकरण वितरण कार्यक्रम
अनुदानको लागि कार्ययोजना

ख) समूहमा युवा लक्षित व्यवसायीकरण अनुदान (संस्थागत/समूहको प्रयोजनको लागि)

१. अध्यक्षको नाम, थर: नागरिकता प्र.प.नं:

जारी जिल्ला: जारी मिति:

२. स्थायी ठेगाना :

जिल्ला: गा.पा./न.पा..... वडा नं.:

टोल:.....

३. संस्थाको नाम:..... ठेगाना:

४. सम्पर्क: क) मोबाइल नं.: फोन नं.:

५. सदस्य संख्या: क) महिला ख) पुरुष..... ग) जम्मा

६. जात क) आदिवासी जनजाती:..... ख) दलित:..... ग) अन्य:..... जम्मा:.....

७. प्राप्त गर्न चाहने कृषि उत्पादन सामाग्रीहरुको विवरण:

सि.न.	कृषि सामाग्रीको नाम	मोडेल/साइज/नाम	परिमाण	दररेट (रु)	जम्मा रकम (रु)	अनुदान रकम

८. संस्थाले गर्न चाहेको कृषिकलापहरुको विवरण:

सि.न.	क्रियाकलापको विवरण	संस्थाको लक्ष्य				कै.
		इकाई	परिमाण	दररेट (रु)	जम्मा रकम (रु)	

हामीलाई माथी उल्लेखित विवरण अनुसारको कृषि उत्पादन सामाग्री व्यवसायिक खेती गर्न आवश्यक परेकोले तहाँ कार्यालयबाट व्यवस्था भए बमोजिमको अनुदानमा उपलब्ध गराई दिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

निवेदकको नाम, थर:

सहि:

मिति:

सम्पर्क नं :